

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedzielę i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnieniem 5000000 mk., z przesyłką pocztową 5000000 mk., za granicą 10000000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 3000000 mk. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem i w tekście 2250000 mk., za tekstem 1200000 mk. — W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszcz. № 30187.

Zarząd Wileńskiego Banku Ziemińskiego.

W celach orjentacyjnych, ma zaszczyt prosić pp. właścicieli nieruchomości, pragnących korzystać z kredytów W. B. Z. o zgłoszenie na imię Zarządu przed dniem 1-go maja r. b. oświadczeń, jakich sum potrzebują: a) na uiszczenie się z nieopłaconych jeszcze stawek podatku majątkowego; b) stawek daniny lasowej; c) na pokrycie stawek podatku majątkowego już opłaconych; d) na pokrycie takichże stawek daniny lasowej i e) na inwestycje, wymieniając oddzielnie każdą z tych sum.

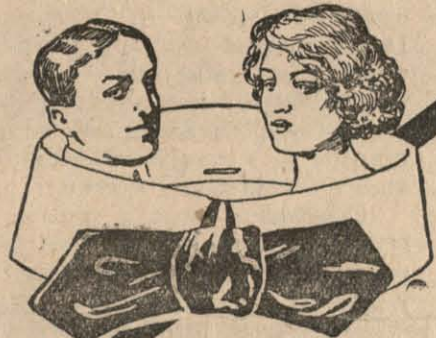
Wydawanie pożyczek nie jest ustalonym i Zarząd nie może jeszcze gwarantować, w jakim czasie wydane zostaną.

Oświadczenia pp. właścicieli nieruchomości nie będą zobowiązywały do podjęcia pożyczek i do przyjęcia nieustalonych jeszcze warunków emisji listów.

Zarząd i Rada Nadzorcza Kooperatywy W.W. Świętych „PSZCZOŁA”

zawiadamia członków swych o mającym się odbyć dorocznym Walnem Zgromadzeniu, w Środę d. 9 kwiet. 1924 r. o g. 6 w. Centrali Chrześc. Zw. Zaw. Sw.-Jańska 3).
Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz zatwierdzenie bilansu za rok 1923.
  2. Podniesienie udziałów członkowskich i przewalutowanie majątku i kapitału na złote polskie.
  3. Wybory Zarządu i Rady Nadzorczej.
  4. Przyjęcie statutu ogólnego.
  5. Podział zysków.
  6. Wolne wnioski.
- Uprasza się o liczne i punktualne przybycie i o zabranie ze sobą dla kontroli książeczek członkowskich.

Kapelusze, czapki, bieliznę wyk. damską i męską, trykot, wyroby, swetry jedw. i wełn., pończochy i skarpetki, koronki, wstążki, krawaty, laski, parasole, płaszcze gumowe i kałasze poleca:

Wilno, ul. Zamkowa 8. **O. KAUCZ.**

DOM HANDLOWY „W. i E. SZUMAŃSCY” Mickiewicza Nr. 1.

Poleca na sezon wiosenny wielki wybór modelowych palt, kostjumów, sukien i bluzek. Wykwintną bieliznę, kostjmy trykotowe, swetry pończochy, rękawiczki i t. d. Dział męski: palt wiosenne, szlafroki, pyjamy.

KAPELUSZE i CZAPKI męskie

(specjalność — wielki wybór)

E. MIESZKOWSKI WARSZAWA.
WILNO. A. MICKIEWICZA, 22.

Okazyjnie

do sprzedania platforma.

Dowiedzieć się Śniegowa 22—3
od 8-jej p.p. do 6-jej.

D-rzy **Bujalski, Obieziński i Waszkiewicz** lokują położnicę i chore z cierpieniami kobiecymi w Zakładzie Położniczym.

ul. W. Pohulanka Nr. 31.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Poniedziałkowe posiedzenie sejmu.

Większą część wczorajszego posiedzenia Sejmu zajęła debata nad prowidzorem budżetowym na II kwartał, która od razu stwierdzić należy nie wzbudziła zbyt wielkiego zainteresowania i z wyjątkiem przemówienia referenta p. Zdzichowskiego stała na bardzo niskim poziomie.

Pierwszy mówca pos. Dąbski skorzystał ze sposobności, aby zrobić z siebie wielkiego znawcę polityki zagranicznej i obrzucić szeregiem zarzutów min. Zamoyskiego. Przechodząc zaś do spraw wojskowych oświadczył, że jedynym człowiekiem, któryby potrafił skonsolidować armię jest Piłsudski.

Pos. Moraczewski ataki swe skierował przeciwko komisarzowi oszczędnościowemu p. Moskałowskiemu, bo jak wiadomo lewicy bardzo nie podobają się oszczędności.

Posłowie Rogula (biał.), Gwinberg (tyd.), Utte (niem.) i Wasyńczuk (ukr.) wywdzili jak zwykle swe żale mniejszościowe.

W głosowaniu prowidzorem przyjęto głosami dawnej większości P. P. S. i N. P. R. Żydzi zmieniając swą dotychczasową taktykę bezwzględnie opozycji wstrzymali się od głosowania, jak również niemiecy

z wyjątkiem 2 posłów, którzy głosowali przeciw wraz z innymi mniejszościami.

Wyzwolenicy byli podczas głosowania nieobecni.

Sprawa administracji i szkolnictwa na kresach w komisji politycznej.

Wczoraj Komisja polityczna Rady Ministrów rozpatrywała stosunki na Kresach a zwłaszcza stosunek do mniejszości narodowościowych. Obrady te dotyczyły 2 dziedzin administracji i szkolnictwa.

Co do spraw szkolnictwa to min. Miklaszewski ma przedłożyć w przeciągu tygodnia szczegółowy program polityki szkolnej na Kresach. Program ten będzie dyskutowany w tygodniu przedświątecznym.

W przeciągu 2 tygodni mają być przedłożone wnioski ministra Spraw wewnętrznych Hubniera; dotyczące one będą spraw językowych w administracji i sądownictwie.

Ministrowie spraw wewnętrznych i wojskowych mają się porozumieć w sprawie zorganizowania policji na Kresach. Jak wiadomo dochodziły stamtąd daleko idące skargi. Wśród sposobów zaradzenia złemu najczęściej wysuwany jest plan zmilitaryzowania policji w tym sensie że władze wojskowe zostaną oddane do dyspozycji władz bezpieczeństwa, a więc także do dyspozycji administracji. Z drugiej strony zostaną wprowadzone nad policją rządy wojskowe. Zarządzenia te zostaną wydane w celu wypłenicenia tam bandytyzmu.

Inspektorzy armji w Wilnie i Lwowie otrzymają odpowiednie instrukcje w rzeczach dotyczących armji i zmilitaryzowania policji.

Zmiana na stanowisku wojewody wołyńskiego.

Dowiadujemy się, że sprawa ustąpienia wojewody wołyńskiego p. Srokowskiego jest już w rządzie przesądzona. Odwołanie ma nastąpić w najbliższym czasie. Skądinąd słychać, że poważnie jest brana w sferach rządowych nominacja na to stanowisko prokuratora sądu wojskowego pułkownika Szulborskiego.

Wynagrodzenie za rozparcelowane majątki w Łotwie.

RYGA 7.IV (Tel. wł.). Projekt lewych socjal-demokratów proponujący odmówienie wynagrodzenia dla ziemian za majątki rozparcelowane na rzecz reformy rolnej został przez Sejm Łotewski przyjęty w drugim czytaniu 49 głosami przeciwko 30 gł. przy dwóch powstrzymujących się.

Podczas dyskusji nad projektem przemawiał poseł od ludności polskiej do sejmu Łotewskiego p. Wierzbicki.

Pan Wierzbicki gorąco wystąpił w obronie prawa własności prywatnej i oświadczył, że będzie głosował przeciw projektowi socjal-demokratów, gdyż uważa, że ziemianie muszą otrzymać wynagrodzenie. Trzecie czytanie projektu odbędzie się dn. 14 kwietnia.

Rugi języka polskiego z kościołów w Łaudzie.

„Dzień Kowieński” umieszcza następującą korespondencję z Łaudy: W Pacunelach, na Łaudzie, gdzie $\frac{3}{4}$ parafjan mówi i modli się w języku polskim, tam gdzie wierny swym tradycjom pobożny lud tak z okolicznych dworów szlacheckich, jak również z pod wieśniaczych strzech słomianych od wieków już przywykł chwalić Boga rodzinnym języku polskim, tam to właśnie ostatnimi czasy wszelkimi sposobami starają się wyrugować z kościoła nienawistny komuś język polski, a nauczycielki początkowych szkół polskich bez dostatecznych powodów są wysyłane w zupełnie im obecne strony. Przygnębieni parafjanie wielokrotnie już zwracali się z prośbą do J. E. ks. Biskupa o pozostawienie i nadal dawnego porządku dodatkowego nabożeństwa, lecz, niestety, prośba pokrzywdzonych u wysokiego dostojnika kościoła katolickiego pozostała głosem wołającego na puszczy.

Rokowania kolejowe polsko-rosyjskie.

WARSZAWA, 7.IV. (Pat.) Dnia 7 b. m. odbyło się trzecie z rzędu plenarne posiedzenie członków delegacji polskiej i sowieckiej w sprawie konwencji kolejowej. Na posiedzeniu tem rozpatrywano wyniki prac komisji redakcyjnej wybranej dn. 4 b. m. Po sprawozdaniu komisji, które złożył wice-dy-

rektor departamentu M-stwa kolei żelaznych p. Franciszek Moskwa rozpoczęła się dyskusja nad tymi szczegółami konwencji co do których komisja redakcyjna miała wątpliwości ze względu na nieobecność przedstawicieli poszczególnych resortów. Obrady potrwały jeszcze kilka dni.

Życie ekonomiczne.

Frank złoty.
Kurs obowiązujący.

8 kwietnia	1,800,000 mk.
9 kwietnia	1,800,000 mk.

Dla opłat kolejowych od 1 do 15 kwietnia 1.800.000 mk.

Dla opłat pocztowych od 1 do 15 kwietnia 1.800.000 mk.

Dla wyrobów tytoniowych od 1 do 7 kwietnia 1,800,000 mk.

G I E Ł D A.

Wilno, dn. 7 IV 1924 r.

Dolary St. Zjedn. 9.290.000.
Czeki i wpłaty Londyn 39.900.000—39 950 000, New-York 9.375.000—9.280 000.

Złoto: Ruble 4.810.000.
Listy zastawne i papiery wartościowe: L. Z. Wileń. Banku Ziem. 53.500.000.

Sp. Akc. „Pac” 15.000.000.
Warszawska giełda urzędowa z 7.IV. Dolary St. Zjedn. 9350000—9300000, korony czeskie 274000. Przekazy: New York 9350000—9300000, Londyn 40625000—

40325000, Paryż 545000—537500, Wiedeń 132.10—130.50, Praga 277500—268725, Włochy 417750—414600, Belgja 61800—458800, Szwajcaria 1650000—1622500, złoty frank 1800000, bony złote 1350000—1400000, milionówka 975000—950000—960000, pożyczka złota 14000000, dolarowa 4960000—4940000. Tendencja nieco mocniejsza.

Akcje: (W tys. mk.) Bank Handlowy w Warszawie 28500—25500—24750, Bank Kredytowy 1900, Wil. Pryw. Bank Handlowy 310, Warszawskie T-wo Fabryk Cukru 11250—11500, Rudzki 5000—5250 (setki), 5200—5400 (pięćdziesiątki) 5500—5950—5900 (dwudziestki), 6000 (drobne), Stara achowice 11500—11100—11200. Tendencja słaba.

Handel polsko-estoński.

TALLIN (Rewel) 4.IV. (Pat.) Według danych tutejszego M-stwa Przemysłu i Handlu wvóz z Polski do Estonji w zeszłym roku wyraził się w następujących cyfrach: wyroby włókiennicze 553 pud. za 6.327.900 marek estońskich, wyroby metalowe—964 pud. za 1.076.810 marek est. wyroby szklane, garncearskie i t. d. 137 pud. za 117.800 mk. maszyny, motory etc. 40 pud. za 76.000 mk., instrumenty i aparaty 3 pud. za 49.500 mk. razem 1.697 pudów za 7.647.410 mk. Wywóz do Polski z Estonji w ciągu zeszłego roku był następujący: skóry (futry etc.) 359 pud. za 170.000 mk. wyroby włókiennicze 522 pud. za 137.200 mk. razem 881 pud. za 307.200 mk. W wywozie z Polski nie zaznaczone są eukier, węgiel, nafta i produkty naftowe oraz sól, które trafiają na tutejszy rynek pod obcą marką.

Stosunki handlowe rosyjsko-czesko-słowackie.

PRAGA 7.IV. (Pat.) Od czasu podjęcia stosunków handlowych z Rosją t. j. w 1922 r. i 1923 r. wywozła Czechosłowacja do tego kraju 40.000 ton towarów wartości 241,5 milionów koron czeskich, mianowicie: żelaza, rur, drutu, materiału kolejowego, blachy, urządzeń stacji elektrycznych za 110 milj., artykułów żywnościowych za 38 milj., cukru za 30 milj., nasion za 28 milj., wyrobów włókienniczych za 18 milj., papieru za 12 milj., maszyn rolniczych za 8 milj., chemikalji za 1,7 milj., lamp za 0,5 milj. i ołówków za 0,3 milj. koron czeskich. Import do Czechosłowacji z Rosji w przeciągu tych dwóch lat jest minimalny. Importowano nieznaczne ilości końskiego włościa, konopii, puchu, szeszeciny i wełny, ogólna jednak wartość importowanych artykułów nie przekracza jednego miliona koron czeskich. Eksport z Czechosłowacji do Rosji w pierwszych 8 miesiącach zeszłego roku tak pod względem ilości, jak i wartości wynosił około 0,1% ogólnego importu do Rosji i pozostawał daleko poza importem do Rosji z Niemiec, Anglii, Polski, Szwecji i Finlandji.

Teatr Polski

(Lutnia)

Dzisiaj premiera

„Człowiek który zabił”

sztuka Frondaie'a

Początek o g. 8 w.

Teatr Wielki

(na Pohulance)

Występy

Einy Glistedt

1 K. Dembowskiego.

„Dzisiaj po raz 2-gi

„KRÓLOWA TANGO”

operetka Lehara.

Początek o g. 8 w.

Arcybiskup Ropp.

Wybitny ten książę kościoła zwraca na siebie od czasu do czasu uwagę swoimi nie zawsze szczęśliwymi wystąpieniami, aczkolwiek, kto go zna, to wie, że jest to człowiek najlepszej woli, ofiarny, nie żałujący ani czasu, ani środków, ale niestety, nader słabo orientujący się w polityce i w sprawach społecznych, przy jednoczesnym, niesłychanie usilnym zajmowaniu się temi właśnie sprawami. W chwili obecnej, arcybiskup Ropp może odegrać bardzo poważną rolę w sprawie stosunku kościoła katolickiego do wyznania prawosławnego. Píše on w tej materji artykuły dla pism francuskich, a że w Paryżu, wogóle za granicą, a przedewszystkiem w Watykanie, kwestja nawrócenia prawosławnego wschodu staje się coraz bardziej aktualna, chociaż nie zawsze z jednego i tego samego punktu widzenia, więc wpływ arc. Roppa może być znaczny i nie należy pomijać tego bez znaczącej uwagi.

Arcybiskup Ropp występuje na forum międzynarodowym, jako zwolennik jaknajbardziej intensywnego i szybkiego nawracania Rosji, jeżeli nie na latynizm, to na Unję. W tym celu, arc. Ropp stawia utopijne doświadczenia takiej kombinacji berytualistycznej, któraby oba obrządku jednoczyła pod władzą jednego wspólnego biskupa—birytualisty, mającego prawo odprawiania nabożeństw według obu obrządków, co zdaniem projektodawcy, miałyby usunąć obawy walki pomiędzy latynizmem, a unją, i jednocześnie dostarczyć każdemu prawosławnemu możność przyjęcia takiego obrządku, jaki mu będzie bardziej dogadał.

Arcybiskup Ropp najpierw wystąpił na widownię szerszą w r. 1903, kiedy przybył do Wilna na katedrę, opróżnioną przez rząd carski po s. p. biskupie Zwierowiczu. Powitany entuzjastycznie przez ludność, zrazu zaznaczył się, jako działacz energiczny, chociaż nie nazbyt odczuwający istotne potrzeby społeczeństwa polskiego. Bo choć jest on Polakiem, bez żadnej wątpliwości jaknajlepiej Polsee życzy, to jednak, wychowany i przebywający dotychczas poza obrębem Polski i jej spraw, nie umiał stanąć na poziomie wymagań i dążeń społeczeństwa, które w parę lat potem na dobre się na kresach wschodnich rozbudziło, a raczej, ujawniło na zewnątrz swą polską energję i akcję, prowadzoną dotychczas konspiracyjnie.

Kiedy skutek niepowodzeń Rosji na Dalekim Wschodzie, polskie społeczeństwo stanęło wobec możliwości polepszenia warunków, nieznośnie i bez żadnej prawie zmiany ciężających na nas od r. 1863, biskup wileński wziął nader czynny udział w pracy społecznej i zarazem kościelnej, co zresztą za czasów carskich najściślej jedno z drugim się łączyło.

Tą pracą swą jednak b. Ropp ujął w formy tak bardzo teoretyczne i od samego początku stawał tak nierealne warunki dla ziszczenia swych projektów, że powstało przeciwko temu wielu tych nawet ludzi, którzy te same cele stawiali sobie za zadanie.

Np. założył bp. Ropp gazetę polską „Nowiny Wileńskie”, oraz „Przyjaciela Ludu”, projektował dalej założenie pism: białoruskiego, litewskiego, rosyjskiego, — a nawet i żydowskiego, któreby wszystkie prowadziły politykę dla nas przychylną, niby to więc polską, ale z jaknajszerszym uwzględnieniem wszelkich praw mniejszości. Ze szerzone wtedy na kresach zasady eksterytorjalnych autonomji, które miały pod rządem rosyjskim (tym „liberalnym”, wyzwolonym z oków carskich) stanowić rodzaj jakiegos cudaczego związku federalistycznego, więc właśnie bp. Ropp był, a raczej miał być praktycznym interpretatorem owych teoryjek. Rzecz prosta, część tylko owych projektów doszła do skutku, t. j. powstało pismo polskie dla inteligencji i drugie dla ludu rolnego.

Wśród posłów I ej Dumy ro-

syjskiej znalazł się i biskup Ropp. Był on w pałacu Taurydzkim jednym z wybitniejszych przeciwników połączenia się wszystkich Polaków posłów w jedno wspólne koło. Powstało, obok Koła polskiego, do którego weszli wszyscy posłowie z b. Kongresówki, drugie, jakies nieokreślone „koło krajowe”, które z kolei rozdzieliło się na lewicę i prawicę. Bp. Ropp, wraz z p. Lednickim, należał do lewicy...

Wogóle był on jaknajzawziętym przeciwnikiem narodowych stronnictw. Wyobrażał sobie, że właśnie każde wyraźne z naszej strony postawienie postulatów narodowych polskich, musi z konieczności drażnić, obrażać i wogóle źle ku nam nastrojać wszelkie inne mniejszości, którym zresztą, bynajmniej nie miał za złe jeśli swoje, najczęściej urojone pretensje i fikcyjne krzywdy podkreślały jaknajbardziej.

Narodowa Demokracja, to grabarze polskości na kresach,—zwykły był mawiać zawsze bp. Ropp, i o ile wiadomo, do tej pory tego swego zdania nie zmienił bynajmniej. Narodową demokrację zaś nazywał każdą grupę, która tylko stawiała za cel dobro polskiego społeczeństwa, która uważała, że naszym obowiązkiem na kresach jest dbać przedewszystkiem o powodzenie naszej, polskiej sprawy, pozostawiając troskę o interesy białoruskie, żydowskie, litewskie, etc., tym kto ma ochotę, lub obowiązek tem się zajmować.

Na stanowisku arc. Mohylowskiego, widzimy ks. Roppa krótko, bo już w czasie wojny tylko. Nie zaznaczył się na tem stanowisku niczem wybitniejszym. Przedtem jeszcze, usunięty brutalnie z katedry wileńskiej przez władze carskie za to, że na serjo wziął t. z. „ukaz tolerancyjny” i przyjął na łono Kościoła kilkadziesiąt tysięcy „opornych”, tułał się tradycyjny wygnaniec wileński lat kilka bez określonego stanowiska. Dopiero po śmierci arc. Kluczyńskiego, wstąpił na katedrę Mohylowską, z siedzibą w Petersburgu. Z tej swojej placówki nie zeszła, nawet pod groźbą przesładowania bolszewickiego, które jak to łatwe było przewidzieć, nie minęło go. Uwieszony w r. 1919, został po kilku miesiącach wydany władzom polskim przed wszystkimi innymi zakładnikami, których w owym czasie w Smoleńsku, Moskwie, etc... trzymano całemi setkami.

Od tej pory arc. Ropp poświęca się całkowicie sprawom nawracania Rosji, przyezem, rzecz prosta, kwestja naszych kresów, w obrębie Rzplitej, poważną rolę. Arc. Ropp pisuje od czasu do czasu artykuły w rozmaitych pismach francuskich i włoskich katolickich i głos jego uważany jest za głos głębokiego znawcy stosunków rosyjskich, kresowych i wszelkich komplikacji wyznaniowych, na naszym wschodzie powstałych. I w tem jest bardzo groźne niebezpieczeństwo, gdyż właśnie arc. Ropp nie zna wcale tych spraw, a jednocześnie, przez swój wstręt do narodowych polskich tendencji bezstanku grawituje ku lewicowym stronnictwom i ku mniejszościom, sądząc, że można ku nam nawrócić drogą ustępstw i możliwego cofania na ostatni plan naszych postulatów narodowych, a nawet pomijania interesów państwowych.

Jakie zaś rezultaty wydała w praktyce tego rodzaju taktyka, stosowana przez nasze dotychczasowe rządy na kresach wschodnich, wie każdy, kto tylko bliżej zetknie się z rozpacalivym i coraz gorszym stanem sprawy polskiej i katolickiej na tej rubieży. Przecież dziś, po 4 latach istnienia tam państwowości polskiej, sprawy nasze stoją o wiele gorzej, niż w samym początku.

Katolicyzm jest tak samo ściśle związany z polskością na kresach, jak prawosławie z państwowością rosyjską. Ale jeśli mowa o katolicyzmie, to tylko o łacińskim. Unja może jedynie wprowadzić zamęt, może do reszty zdezorientować umysły ludności kresowej wszel-

kich wyznań i ostatecznie zaskodzi w najpierwszym rzędzie Kościołowi. Kto ją popiera więc, szkodzi w pierwszym rzędzie wie-

rze katolickiej i jej propagandzie. Gdyby arc. Ropp lepiej znał stosunki miejscowe, musiałby się z tem zgodzić.

Boruta.

Minister Zamojski na komisji spraw zagranicznych Sejmu.

WARSZAWA, 7.IV. (A.W.) Na poniedziałkowym posiedzeniu Sejmowej Komisji do Spraw Zagranicznych p. Minister Zamojski odpowiadał na szereg zapytań ze strony posłów. Nota wysłana do p. Peincaarę w sprawie Klajpedy zaznacza, że nowy statut Klajpedy nie gwarantuje dostatecznie interesów Polski przedstawia agresywność Litwy i jej pogroźki w sprawie wileńskiej. 5 b. m. Rada Ambasadorów przyjęła nowy statut Klajpedy. Rada zamierza przedłożyć Litwie do podpisania oświadczenie,

że Litwa uważa sprawę wileńską za rozstrzygniętą definitywnie na gruncie międzynarodowym. Rząd polski nie będzie stosował do Litwinów represji. Co do przyjazdu Benesa, p. Zamojski nie ma żadnych informacji. Zamach na konsula polskiego w Olsztynie uważać należy za zlikwidowany, ponieważ rząd niemiecki wyraził kondolencje rządowi polskiemu. W Lidze Narodów będzie mianowany nowy delegat, ponieważ p. Skirmunt pragnie opuścić swe stanowisko.

O rewizję traktatu o mniejszościach.

WARSZAWA, 7.4. (A. W.) — Marszałek Trampezyński w wywiadzie z przedstawicielem „Gazety Warszawskiej” oznajmił, iż koła senackie zamierzają wnieść wniosek w sprawie rewizji traktatu o mniejszościach narodowościowych. Traktat ten jest owocem intryg Lloyd George'a i jego otoczenia. Został on przedłożony delegacji polskiej na pół godziny

przed podpisaniem, bez żadnych poprzedzających dyskusji. Polska powinna jednak dążyć przedewszystkiem do poprawienia punktów traktatu, naruszających suwerenność Państwa Polskiego, nie zaś do jego zerwania. Zerwanie traktatu o mniejszościach nie jest naruszeniem Głównego Traktatu Wersalskiego. Wskazana jest interwencja w Lidze Narodów.

Papież wyjdzie po za Watykan.

„Kurjer Poranny” podaje następujący „telegram własny” z Rzymu: Papież ma wyjść poza mury Watykanu po raz pierwszy od chwili aneksji państwa Kościelnego przez Włochy. Ma nastąpić to w środę. Papież chce osobiście poświęcić gmach towarzystwa „Rycerzy Kolumba”, znajdujący się w oddaleniu pół mili od Watykanu. Papież zawiadomił już o tym zamiarze króla. Towarzyszyć mu będzie 12 kardynałów, między nimi Vanutelli i Merry del Val.

(Wiadomość powyższa „Kurjera

Porannego” nie ma dotychczas potwierdzenia. Wobec tego można przypuszczać, że jest to jedna z licznych kazelek dziennikarskich, jakie „Kurjer” bardzo lubi puszczać. W razie gdyby istotnie wiadomość powyższa była tylko kazełką, zmuszeni jesteśmy zwrócić uwagę, że sprawy Kościoła Katolickiego są o tyle ważne i tak dalece obchodzą ogół polski, że puszczenie lekkomyślnych pogłoszek na ten temat jest zupełnie nie na miejscu.

Dzień polityczny.

Ratyfikacja umów polsko-jugosłowiańskich.

Dn. 5.IV o g. 16-ej odbyła się w ministerstwie spraw zagranicznych wymiana dokumentów ratyfikacyjnych pomiędzy Polską a Jugosławią 1) do konwencji pomocy lekarskiej, podpisanej w Białogrodzie dn. 9.V 1923 r. i 2) do konwencji handlowej podpisanej w Warszawie dn. 23.X. 1922 r.

Gen. Florescu w Warszawie.

Gen. Florescu został przyjęty na specjalnej audjencji przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Rumuńska delegacja w Wiedniu.

Rumuńska delegacja na rosyjsko-wenozską konferencję urzędziła wczoraj przyjęcie dla prasy zagranicznej i miejscowej. Prezes delegacji rumuńskiej dla rokowań z Austrią, minister Nistor—oświadczył w sprawie Bessarabji, że Rumunja jest gotowa bronić swoich praw nawet z bronią w ręku nie uprawia ona jednak polityki agresywnej i życzy sobie szczerze pokoju i pokojowej konsolidacji swojego państwa.

Stosunki chińsko-rosyjskie.

Chińskie Min. Spraw Zagranicznych wystosowało notę do Karachana, wyrażając zgodę na podpisanie umowy chińsko-sowieckiej jeżeli poczynione w niej będą następujące zmiany: Rosja musi zobowiązać się do bezwarunkowego wycofania wszystkich swych wojsk. Szczegóły ewakuacji mogą być opracowane później. Regulacja własności kościelnych nie może być załatwiona przed nawiazaniem stosunków normalnych, ponieważ Chiny nie są w tej chwili dokładnie poinformowane o wszystkich szczegółach sprawy.

Nowy biskup prawosławny.

Na mocy postanowienia Synodu Prawosławnego w sobotę w cerkwi na Pradze odbędzie się Chirotonja (poświęcenie) nowego biskupa prawosławnego, Symona, rektora Seminarjum Wolyńskiego, który obejmuje diecezję Krzemieniecką.

Skazanie 26 komunistów w Warszawie.

Przed paru dniami odbył się w Warszawie proces 26 komunistów. Po siedmiu dniach rozpraw sąd ogłosił wyrok na mocy 125 i 226 artykułów kodeksu karnego oraz 771, 776, 990, 996 i 999 art. postępek karnego skazujący mieszkańców miasta Warszawy:

Adama Grünberga na 2 lata twierdzy, Fliederbauma Ferdynanda v. Bogdana Czerskiego na 5 lat twierdzy, Rozenberga Adolfa na 3 lata twierdzy, Szaflikowską Michalinę na 1 pół lat twierdzy, Zaleborę Gdale na 5 lat twierdzy, Bermana Bronisława na 3 lata twierdzy, Abramską Judytę na 1 i pół lat twierdzy, Cyterszpilera Jakóba na 6 lat twierdzy, Zachejmera Arona na 4 lata twierdzy, Uzdzińskiego Edwarda na 3 lata i 6 miesięcy ciężkiego więzienia, Birenwejsę na 3 lata ciężkiego więzienia, Wasikowskiego Henryka, Szpajmana Ewę, Solowejszkę Leonę, Kowieńską Lizę, Kowieńską Lubę, Rozena Chaima i Helfgoldę Pola każdego na 3 lata twierdzy; Słowissa Chaima na 3 lata ciężkiego więzienia, Rozenbaum Annę, Klinger Augusta każdego na 3 lata twierdzy. Taką karę otrzymał Goldwasser Samuel. Żołnierz: Odnakowski otrzymał 3 lata a Świątkowski 5 lat twierdzy. Zaś Eugeniusz Przybyszewski, Kirszbaum, Grünberg i Rubinstejn zostali uniewinieni.

Po odczytaniu wyroku nastąpiło chwilowe milczenie. Na twarzach osadzonych znać było pewne nieprzygnębienie, bowiem ci „niewinni i znękani młodzieńcy i dziewczęta” zostali niemile zaskoczeni wyrokiem.

Śpiew trwał kilkanaście minut. obrońca „niewinnie ciemiężonych, pokrzywdzonych i wygłodniałych” młodzieńców i komunistycznych dziewczę, adwokat Duracz właśnie prosił sąd o zwolnienie za kaucją jednej z osadzonych, nijakiej Lizy Kowieńskiej, jakoby b. ciężko chorej.

W tymże momencie czterech uniewinnieni byli usuwani w stronę publiczności.

Nagle prowadyr osadzonych komunistów Cyterszpilera głośno krzyknął:

— „Komedja skończona!”

A za chwilę rozległ się śpiew komunistyczny „Internacjonalu” (międzynarodówki). Śpiewali nie tylko żydzi, lecz i dwaj osadzeni żołnierze w mundurach polskich. Pomagali im liczni komunistei wśród publiczności.

Po skończeniu wnoszono, jak na mityngu w bolszewji, okrzyki na cześć Lenina i Trockiego!!

Niesłychane zachwalstwo i niesłychany skandal.

Duracz z przejęciem i współczuciem ostentacyjnie ścisną dłoń „męczenników młodzieńców i dziewczęta”.

Z sali odczytów.

Odczyt: Czterolecie marynarki wojennej polskiej wygłoszony przez komandora Petelencza szefa sztabu tejże marynarki — wypełnił salę po brzegi. Dowodzi to, iż Wilno interesuje się gorąco tem wszystkim co wzmacnia siły macierzy i jest zawsze „stróżem myśli polskiej” jak się wyraził tu poseł w końcu odczytu.

Ogrom rzeczowego materiału nie da się naturalnie zmieścić w szepułych ramach krótkiego sprawozdania. „Zrobiono i dużo i mało” — były wstępne słowa prelegenta. Istotnie, gdy się co tworzy odnowa i przy słabych środkach, zdumiewa wprost rezultat wysiłków w tym kierunku poniesionych przez ludzi co poszli po linii prawicowych wskazań Bolestawowych—opanowania morskiego brzegu.

Marynarka ma cele wojenne i pokojowe mówił Sz. prelegent. Droga morska jest jedyną drogą wolną dla transportu w czasie wojny. Własna flota—jedyną gwarancją bezpieczeństwa. Możemy i musimy ją stworzyć. Zależne to naturalnie od stanu skarbu.

Czteroletni dorobek polski w tym kierunku słabo się dziś jeszcze przedstawia pod względem bojowym. Rada ambasadorów przydzieliła Polsce 6 handlowców niemieckich, flotę ewiczebną, 2 kanonierki finlandzkie i poławiacze min od Niemców i t. d. Jest jeszcze z Anglii transportowiec, są mniejsze statki, łodzie motorowe, brak krążownika. Dalej są flotyle wojenne na sieci wód rzecznych. Flotyla wiślana ma monitory, motorówki i t. d.

Personel fachowy starszy wyszkolony przeważnie we flotach zaborczych. Dla wyszkolenia nowego zastępu sił fachowych są szkoły odnośne, od najniższych aż do oficerskiej (szkoły marynarki wojennej w Toruniu). Są szkoły nurków tak niezbędnych przy budowie mostów. Tczew, Puck, Gdynia, Pińsk, Modlin, to ogniska całej tej pracy. Poważna ilość osobników kształci się odnośnie zagranicą. Technika morska zmienia się ciągle. Marynarka francuska służy wskazówkami i radą. Konsorcjum francuskie objęło urządzenie portu w Gdyni, który ma być wykończony za lat pięć. Gdynia dziś bowiem nie daje zbytniej gwarancji bezpieczeństwa, pożądanym byłby nowy port, własny, wobec tego iż Puck płytki a Gdańsk na razie nieosiągalny.

Ten własny port, to jeden i najważniejszy z trzech postulatów stawianych przez prelegenta społeczeństwu i Sejmowi. Drugim— utworzenie realnej siły zbrojnej morskiej, co już zależne od Skarbu. Trzecim postulatem to narodowa marynarka handlowa z inicjatywy prywatnej.

Licznie wyświetlone przezrocza z manewrów floty wojennej polskiej na Bałtyku i wspaniałe filmy z ostatniej wojny udzielone przez rząd francuski a ilustrujące udział floty francuskiej w zwycięstwie cywilizacji — były godnym zakończeniem odczytu, dającego szereg cennych wiadomości.

W. Z.

JADŁODAJNIA K. O. K.

Ostobramska 19, I-sze piętro
WYDAJE OBIADY
CZWARTKI KOŁDUNY.

Wiadomości bieżące.

Wiadomości kościelne.

Nabożeństwo na intencję Polskiej Macierzy Szkolnej Z. W. Jego Ekscelencja ks. Biskup Baudurski we środę dn. 9-go kwietnia o godz. 10-ej rano w kościele 6-go Ducha (przy ul. Dominikańskiej) odprawi M-zę świętą. Centralny Zarząd Macierzy na to nabożeństwo zaprasza wszystkich oświatowców polskich. Jednocześnie przypomina, że Walne Zebranie Macierzy rozpocznie się dziś we wtorek o g. 5 po południu.

Urzędowe.

Ważne dla rodzin poległych żołnierzy armii amerykańskiej. W sprawie odszkodowań wypłacanych przez rząd St. Zjednoczonych Ameryki rodzinom poległych żołnierzy armii Stanów Zjednoczonych, Ministerstwo Spraw Zagranicznych podaje do wiadomości, że ustawa Stanów Zjednoczonych w tej mierze z dn. 6. X. 1917 ustala termin 5-letni od daty śmierci żołnierza, w przeciagu którego to czasu osobom zainteresowanym przysługują prawo ubiegania się o przyznanie odszkodowania z powyższego tytułu.

Ustawa ta upoważnia jednakże Dyrektora Biura Weteranów do przedłużenia terminu tego do lat sześciu od daty śmierci.

Wobec upływu już 5 i pół lat od czasu skończenia się wojny, zbliża się ku końcowi przewidziany ustawą termin wnoszenia pretensji. Dla uratowania więc spóźnionych pretensji, strony zainteresowane, winny niezwłocznie dla tymczasowego ich zabezpieczenia wnieść odnośne podanie wprost do U. S. Veterans Bureau w Waszyngtonie, poczem już w drodze formalnej czynić dalsze starania za pośrednictwem Konsulatów bądź amerykańskich w Polsce bądź polskich w Ameryce.

Magistrat miasta Wilna.

Z miasta.

Pasporty i obywatelstwo. Ilość podań o obywatelstwo składowych u Komisarza Rządu — zmniejszyła się znacznie w stosunku do poprzednich miesięcy.

Wpłynął na to fakt, że zostali już załatwieni pracownicy Dyrekcji Kolejowej, oraz inni urzędnicy Państwa.

Podania o pasporty przyjmowane są za kolejką — przyczem licząc szybkość załatwienia na 70 pasportów dziennie — wciąganie na „kolejkę“ jest już o miesiąc wcześniejsze. Poza kolejką załatwia się jedynie sprawy specjalnie pilne.

Komitet Wojewódzki „Chleb dla głodnych dzieci“ zwraca się z prośbą do wszystkich ludzi dobrej woli, do których kwestarskie nie zwrócili się do zbiorce z tych lub innych względów, by ofiarę swoją zechcieli złożyć w Sekretariacie Komitetu, Dobroczytny zaul. Nr 2, w dniach 8, 9 i 10 kwietnia, pomiędzy 10—1 g. popołudniu.

Rezultaty zbiórki kwietniowej będą ogłoszone w pismach natychmiast po obliczeniu zebranych pieniędzy.

Ostrzeżenie przed emigracją do Kubu. Urząd emigracyjny ostrzega powtórnie emigrantów, którzy do tej pory nie mogli wyjechać do Stanów Zjednoczonych z powodu ograniczenia emigracji — przed wyjazdem do Kuby.

Według otrzymanych informacji, ci obywatele polscy, którzy dali się lekkomyślnie nakłonić do wyjazdu przez niesumiennych agentów, namawiających ich w celach zysku do kupna kart okrętowych, znajdując się w niezmiernie ciężkich zdrowotnych i materialnych warunkach, gdyż brak pracy i tropikalne upały są przyczyną nędzy i chorób, a nieobecność polskiej placówki konsularnej uniemożliwia rozeznaczenie nad nimi opieki.

Przedostanie się przez Kubę do Stanów Zjedn. jest niemożliwe gdyż władze amerykańskie zwiększyły czujność na granicy, i osoby, które usiłowały obejść tą drogą przepisy emigracyjne — są surowo karane i odstawiane do kraju pochodzenia. Odradza się przeto emigrantom do Stan. Zjedn. kupowanie kart okręt. i wyrabianie paszportów do Kuby.

Niebezpieczeństwo wylewu Wilji minęło. Stau wody na Wilji do tego stopnia opadł, że Komisarz Rządu postanowił zdjąć pogotowie nadbrzeżne, pełnione przez łodzie ratunkowe i polieję. Niebezpieczeństwo całkowicie minęło.

Sciąganie składek ubezpieczeniowych. Dyrekcja wzajemnych ubezpieczeń przy sciąganiu składek ubezpieczeniowych stosowała do tej pory znaczne ulgi dla płatników, nie nakładając kar w razie opóźnienia ze względu na liczne podatki, których termin płatności przypadł w pierwszych trzech miesiącach bieżącego roku, oraz na nieuregulowaną sprawę ochrony lokatorów.

Obecnie jednak w stosunku do płatników, którzy składki nie uiszczą do dn. 15 b. m. zastosowane będą po tym terminie kary za zwłokę, przewidziane jest również w niedalekiej przyszłości wprowadzenie przymusowego egzekwowania nieopłaconych należności.

Sprawy akademickie.

Duniłowice dla młodzieży akademickiej. W dniu 1.IV 24 r. odbyła się w Duniłowiczach loteria fantowa urządzona staraniem tamtejszego Koła Przyjaciół Akademika Polskiego. Wyniki były świetne. Czysty zysk wyniósł 1.178.000.000 mk., którą to sumę przekazano Wojewódzkiemu Komitetowi Wileńskiemu Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej. Duniłowice są małym miasteczkiem powiatowym, tak że wyjątkowo wprost wyniki powyższej imprezy należy

przypisać jedynie nieustrudzonej energii Prezydium Koła, oraz wysocy obywatelskiemu stanowisku ogółu urzędników państwowych i samorządowych w Duniłowiczach.

Zjazd polskich korporacji akademickich w Wilnie. Do Wilna zwolany został zjazd polskich korporacji akademickich. Zjazd ten odbędzie się 8-go maja. Do Wilna przybyć mają przedstawiciele 15 korporacji w ilości około 150 osób. Obrady trwać będą w ciągu 8, 9 i 10 maja.

Z życia stowarzyszeń.

Z Tow. Nauk. Lekarskiego. Dnia 9 b. m. o godz. 8 wiecz. w gmachu uniwersytetu (Świętojańska 26, sala Smadeckich) odbędzie się posiedzenie Twa Nauk. Lekarskiego. Porządek dzienny: 1) Dr. Czarnowski — Pokaz chorego; 2) Dr. Aleksander Kaplan — „O mechanizm działania witamin“; 3) Dr. Obieziński — „O chorobach serca i naczyń krwionośnych w czasie ciąży, porodu i w okresie popołogowym.“

Kursa bielizniarstwa. Koło Polskiej Macierzy Szkolnej im. T. Kościuszki organizuje kursa bielizniarstwa.

Kierownictwo ma spoczywać w ręku fachowym p. Wolskiej.

Otwarcie kursów nastąpi w pierwszych dniach m-ca maja r. b. Zapisy przyjmują się codziennie z wyjątkiem świąt od 6—8 godz. wiecz. w lokalu Domu Ludowego P. M. S. Nowa Aleja 2.

Z Pol. Tow. Eugenicznego.

10-go kwietnia 1924 r. ma się odbyć (kancelaria Wydziału Zdrowia Plac Katedralny 2) doroczne walne zgromadzenie Oddziału Wileńskiego Polskiego Towarzystwa Eugenicznego; (walki ze zwyrodnieniem rasy) doniosłe zadanie Towarzystwa zasługuje na szerszy rozgłos o jego działalności. Oddział liczy estery sekcje, a mianowicie a) eugeniczną b) etycznego wychowania młodzieży c) walki z alkoholizmem d) walki z chorobami wenerycznymi. W zakres zadań Towarzystwa wchodzi badanie teoretyczne i praktyczne spraw dotyczących dziedziczności, ciąży, macierzyństwa, opieki nad dzieckiem i określenie uzdolnień, wybór zawodu, doboru w małżeństwie, rozwoju moralnego etc. Badanie przyczyn wpływających na osłabienie sił twórczych narodu, zwłaszcza na szerzenie się, chorób i czynników zwyrodniających (choroby weneryczne, gruźlica, alkoholizm, nikotyzm, zatrucia przewlekłe), oraz przeciwdziałanie im. — Obmyślanie i szerzenie środków zwalczających nierząd. Wpływanie na podniesienie poziomu etycznego zwłaszcza w dziedzinie seksualnej, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży płci obojga cę.

W celu uskutecznienia swych zadań Towarzystwo ma urzeczywistnić szereg odczytów, oraz wykładów podjętych przez prof. U.S.B.

Podając niniejsze do szerzej wiadomości Społeczeństwa Zarząd

nie wątpi, że zyczących przyjąć udział w pracach Towarzystwa rozciągającego swą działalność na kresach będzie pokazała ilość.

Dr. med. Michał Niedźwiecki.

Z życia żydowskiego.

Przedstawienia teatru hebrajskiego z Moskwy. W ubiegłym tygodniu w sali miejskiej odbył się w Wilnie występ artystów teatru hebrajskiego z Moskwy. Miała to być manifestacja za językiem hebrajskim. Zdania prasy podzieliły się. „Di Cajt“ organ sjonistyczny wystąpił w obronie artystów których surowo skrytykowała prasa demokratyczna.

Nie mając nic w zasadzie przeciwko językowi hebrajskiemu dowieść się należy naszym władzom iż udzielają pozwolenia na gościnne występy artystom z Bolszewji, którzy wnoszą ducha komunistycznego do środowiska i tak już nam nieprzeżyłowego.

„Bund“ i gminy żydowskie. „Unzer Gedank“ Nr. 11 donosi że „Bund“ postanowił wziąć udział w wyborach do gmin wyznaniowych które odbędą się w dniu 1 czerwca. Pismo wiadomość tą wita z uznaniem, gdyż nowe gminy wywalczycy muszą sobie w Polsce nowe prawa i w tym celu potrzebny jest jaknajwiększy udział sił społecznych żydowskich. Przy pewnych warunkach, pisze wspomniane czasopismo, gminy nowe stanowiąc będą punkt wyjścia do walki o narodowo-kulturalną autonomię.

Wyniki żydowskiej akcji szkolnej w Wilnie. Trwająca od 3 tygodni w Wilnie akcja za świecą szkoła żydowska została zakończona. Zebrano na cel 1.500 dolarów. Akcja na rzecz szkół była następstwem likwidacji niektórych organizacji pomocowych w Ameryce.

Sprawy rolnicze.

Przygotowanie strajku rolnego. Komisja Okręgowa klasowych związków zawodowych z ul. Gubernatorskiej od dłuższego czasu główną uwagę zwróciła na pozyskanie wpływów na prowincji wśród robotników rolnych.

Agitatorzy wysłani przez „towarzyszy“ z ul. Gubernatorskiej operują po powiatach, a głównie w pow. Wilejskim, namawiając do wybuchu strajku rolnego na wiosnę. Agitacja ta nie ma większego posłuchu wśród włościan. Mimo to ul. Gubernatorska nie ustaje w robocie wywrotowej. Szczególnie celuje w akcje „włościańskiej“ sekretarz Komisji Okręgowej p. Bujko. Odbywają się też przy ul. Gubernatorskiej od czasu do czasu narady z przybyłymi ze wsi włościanami Jedną z takich narad odbyła się w ubiegłym tygodniu. Trudne jest do uwierzenia, ale obecni na niej włościanie opowiadali następnie, iż namawiano ich nie tylko do strajku rolnego, ale i stosowania teroru w postaci „czernego koguta“.

Władze nasze powinny baczniejszą zwrócić uwagę na tajem-

nicze konferencje przy ul. Gubernatorskiej.

Sprawy samorządowe.

Ujednostajnienie pracy rolnej w samorządach. Celem ujednostajnienia na terenie ziemi Wileńskiej działalności komisji rolnych sejmików powiatowych, które dotychczas działają na własną rękę, Delegat Rządu zwołuje na połowę czerwca zjazd referentów rolnych sejmików powiatowych.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski (Lutnia). Dziś premiera sensacyjnej sztuki Frondaia „Człowiek który zabił“. Widownia to zalicza się do rzędu sztuk t. zw. teatralnych, na których publiczność z zapartym oddechem śledzi niezmiernie ciekawą akcję. U nas „Człowiek który zabił“ ma do skosała obsadę z p. Bohdańska i p. Tarkiewiczem na czele. Sztuka ta graną będzie tylko cztery razy.

„Żywy Buddha“ — Ossendowskiego nieodwołalnie grany będzie po raz pierwszy w sobotę.

Występy E. Gisteta. Dziś powtórzenie wczorajszej premiery „Król tango“ Lehara, której należy wróżyć długotrwałe powodzenie. Obok p. E. Gisteta publiczność oklaskuje żywo pp. Grabowską, Dembowskiego, Dowmuntę, Sawickiego i innych.

Sądy.

Wyrok śmierci. Na mocy wyroku sądu dorozęnego w Wilnie z dnia 3 kwietnia 1924 roku na posiedzeniu w Kraśnem nad Uszą, skazani zostali na karę śmierci przez rozstrzelanie mieszkaniec tegoż miasteczka, Włodzimierz Chorosiewicz lat 28 i Jan Kuryłowicz lat 28, za zabójstwo dokonane na Janie Mulakiewicz, mieszkańcu tegoż miasteczka, w celu rabunkowym.

Wyrok powyższy wykonany został dnia 3.IV b. r. o godz. 5-ej po poł. w m. Kraśnem.

Kronika policyjna.

Kradzieże rzeczy. W ekspozyturze śledczej w Wilnie są do odebrania następujące rzeczy pochodzące z kradzieży: kawałek materiału szwiotu, 5 metrów markizety, 2 poduszki, ubranie, oraz pewna ilość bielizny.

Osoby zainteresowane oglądać mogą powyższe przedmioty w godzinach urzędowych.

Kradzieże.

Ewelini Meczrowskiej, zam. przy ul. Nowogrodzkiej 19, skradziono ze sklepu przy ul. Dominikańskiej 13, towaru na buty, wartości przeszło 1/3 miljarða.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

W numerze 78 z dnia 4-go kwietnia b. r. w poczytnym piśmie pańskim ukazała się zmianka, iż Matka Ledóchowska obejmuje moje zakłady tkackie. Zmuszona jestem sprostować powyższą wiadomość, jako nieścisłą, pobrażając z Matką Ledóchowską niedoszły bowiem do skutku i szkoła pozostaje nadal pod moim kierownictwem.

Łącząc wyrazy poważania

A. Mohłówna.

Szanowny Panie Redaktorze!

Niniejszem pragnę za pośrednictwem pańskiego poczytnego pisma podziękować tym wszystkim, co w ciągu 25-letniego istnienia mojej firmy okazywali jej stałe zycielwość i poparcie, przyczyniając się do pomyślnego rozwoju polskiej placówki handlowej.

Przy sposobności zawiadamiam, że 1% od obrotu w przeciągu 3ch miesięcy przeznaczam: za kwiecień — na Polską Macierz Szkolną, za maj — na Bractwo Pomoc studentów Polaków U. S. B. i za czerwiec — na Ligę Robotniczą św. Kazimierza.

Racz przyjąć Panie Redaktorze wyrazy prawdziwego szacunku i poważania Oskar Kawicz.

Wilno, 6.IV.24.

ŚWIĄTECZNA WYPRZEDAŻ
SKLEP **OKAZJA** Jagiellońska 2 a.
KOMISOWY
Poleca po cenach niższych
meble czeczotkowe, szafy, kredense, łózka. Zastonki w wielkim wyborze, kapy
i wiele innych rzeczy.

Wapno, cement, gips, kreda i inne materiały budowlane
poleca ze składów i wagonowe
TWO „SPÓJNIA“
ul. Zawalna 7, tel. 841,
Składy ul. Mickiewicza 34, tel. 370.

AKWIZYTORZY zdolni, potrzebni do branży technicznej i artykułów biurowych. Oferty składać w Redakcji „Dz. Wil. sub. „Akwyzycja“.

NA RATY
ROWERY znakomitej marki
po 300,000,000 marek
poleca firma „UNIWERSAL“ ul. Wielka 21.

OKAZJA!
Do sprzedania: 1) murowany pałacyk za Ostrobramą cena 5000 dolarów.
2) dom murowany w śródmieściu o dwóch mieszkanich i ładny pałacyk cena 5000 dolarów.
3) plac z magazynem i forum kolejowym cena 6000 dolarów i
4) dzierżawa na Pomorzu, 110 morgów z budynkami, inwentarzami i umebłowaniem, cena za wszystko na 5 lat tysiąc dolarów. — Wiadomość: B. Łokuciewski i S-ka Wilno, ulica Mickiewicza 42.

NASIONA
konieczny czyszczonej na kuskucie, tymotki, buraków, marchwi oraz innych nasion roślin pastewnych i ogrodowych najwzyszej dobroci poleca
ZYGMUNT NAGRODZKI
Wilno, Zawalna 11-a.

Biurowe Leśne i Parcelacyjne
J. Łastowski i B. Świętorzecki
Wilno, ul. Mickiewicza 42—5.
Informacje od g. 9—10 i 5—6 wiecz.
Sprządzanie planów gosp. leśnych, parcelacja majątków ziemskich. Udzielanie porad w spr. daniny leśnej i majątkowej. Sporządz. kopjowanie planów i inne.

NASIONA
pierwszorzędnej jakości poleca Sklep Rolniczy, Szwarewowy 1 (Wielka 15).
CENY KONKURENCYJNE.

KLINIKA CHOROBY SKÓRNYCH i WENERYCZNYCH
W szpitalu Wojsk. na Antokolu przy Uniw. St. Bat.
czynna
Ambulatoryjne przyjęcia chorych codziennie przez świąt od g. 9—11 rano.

Drzewka owocowe, Znanej dobroci nasiona.
NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA
wielki wybór roślin kwitnących poleca
ZAKŁAD OGRODNICZY
W. PLEBAŃCZYKA
Wileńska 10.

D-r J. Bernsztejn
Choroby skórne, weneryczne, syfilis i moczopłocowe. Przyjmuje 9—1 pp. 14—8w. ul. Mickiewicza 28—5.
Student udziela lekcji: matemat., fizyki i chemji dowiedz się w g. od 17 do 19 ul. Ofiarna Nr. 4 m. 11.
Dr. Med. E. Suszyński
choroby weneryczne skórne, płciowe od 1—2 i od 4—7 wiecz. ul. Mickiewicza 30.

Pokój z prawem używania kuchni (pierwszeństwo mający opał) w śródmieściu do wynajęcia od zaraz. Sprzedajemy okazynie tańco: dubeltówkę Sautera Remington, żyrandole (prawdziwy bronz), bradermy, fortepiany, pianina, pończochy, chustki do nosa.
Dom Handlowo-Komisowy „ZACHĘTA“ Portowa 6d.
Ogłoszenia—reklamy do wszystkich pism.

Elektro-mechanik
z długoletnią praktyką specjal. motory spaleni-skowe, poszukuje posady. Łaskawe oferty ul. Wielka Nr. 3, m. 6, mechanik. Tamże okazynie sprzedaje się aparat kinematograficzny „Pate“.

Poszukuję **rzadcy lub ogrodnika** do majątku. Adres: Wilno, ul. Chiwińska 52 m. 1, Rosołowski Stanisław. 8
ZĘBY sztucz. korony mostki. Przeróbka żle wstawionych zębów, techn. dentyst. **L. MINKIER** ul. Wileńska 21—1. Lekarz-dent. przyjm. od g. 10—2 i 4—7 wiecz.

D-r. ŁUKIEWICZ
Choroby skórne i weneryczne.
Ul. Ad. Mickiewicza 9, — wejście z ul. Śniadeckiej.
1. — Przyjmuje od 4—7.

Dr. D. KENIGSBERGI
choroby weneryczne, syfilis i skórne, ul. Mickiewicza 4.
Przejm. 9—1, 5—8

Potrzebny wspólnik z kapitałem na postawienie młynu wodnego w doskonałym punkcie, 5 kilom. od st. kol. „Horodki“. Szczęgoly piśmiennie. Adres: Poczta Wołożyn, gmina Zabrzeż, majątek Rozysław, Romuald Aramowicz.
Dr. Wołodźko
ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Od godz. 12—2 i 5—8. Zawalna 22.

Firma chrześcijańska **D. H. „BŁAWAT WILEŃSKI“** ul. Wileńska 31.

Poleca na sezon wiosenny: markizety, muśliny, batysty, kretony, zefiry, swetry wełniane i jedwabne, wełny i gabardyny na Suknie, kostjmy i płaszcze damskie, kamgarny na garnitury męskie, medepolamy i płótna prześcieradłowe i płócienna rozmaite na bieliznę, bielizna męska gotowa i na zamówienie, poduszki i kołdry zawsze gotowe na składzie.

Wybór wielki — ceny niskie. — P.p. Urzędnikom instytucji rządowych i prywatnych na **RATY.**

Kino-Teatr **„HELIOS“** ul. Wileńska 38.

Dziś! Wielki romans uciechy i grzechu **„KARUZELA ŻYCIA“** Dramat w 6 akt.

Reżyser. genjalny Dymitr **Ruchonicki** w roli głównej, słynna piękność **AUD-EGEDE-NISSEN.** Początek o godzinie 4, 6, 8 i 10 wiecz.

Dr. Czesław Koneczny
Chirurgja jamy ustnej. Choroby zębów. Sztuczne zęby. (Wojskowym i urzędnikom na raty.) Mickiewicza 11 (gdzie kino), od 10—12½ i od 4—6½.

Kobieta - Lekarz
Dr. Piotrowicz-Jurczenko
Ordynator Szpitala Sawicz. **Choroby skórne i weneryczne.** Zawalną 22. Przyjmuje wyłącznie panie od g. 2½—4½ pop.

Kino-Teatr **„Polonia“** Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

Dziś! Premjowana piękność **AGNES AURES** we wspaniałym dramacie współczesnym w 7 akt. **„TRIVOLITY“**

U PROGU ZDRADY.
Sensacyjne przygody lorda angielskiego. Wielkie arcydzieło filmowe w Grecji, wytwórni „Baudet“ (Francja). Przepiękne widoki wysp greckich. — Dla dzieci dozwo one.

Kobieta lekarz **Dr. Abłamowiczowa** choroby kobiece i akuszerja Kasztanowa 7, m. 7, g. 9—10 i 3—5.

Do sprze- **1 piesek** rasy dania wilczej, policyjnej. Adres: Chocimska 17, m. 3.

KINO-TEATR **„Piccadilly“** ul. Wielka 72.

Dziś! Sensacyjny obraz! **Przez miłość i zemstę**

Sensacyjne przygody lorda angielskiego. Wielkie arcydzieło filmowe w Grecji, wytwórni „Baudet“ (Francja). Przepiękne widoki wysp greckich. — Dla dzieci dozwo one.

Polskie Kino **„JUTRANKA“** Wielka 94.

Walka Narodów. Rok 1914 — 1920. **WOJNA EUROPEJSKA** czyli **ZMARTWYCHWSTANIE POLSKI.** Wielka epopeja w 7 wielkich aktach z prologiem. Niewidziany dotychczas naukowy — patriotyczny program, w którym ujrzymy walki na wszystkich frontach. Powstanie na Górnym Śląsku i Rozbrojenie Niemców w Warszawie oraz bohaterowie i dyplomaci całego świata.

UWADZE ROLNIKÓW
Poznański Bank Ziemian Tow. Akc Oddział Warszawski
Ekspozytura Wilno ul. Poznańska Nr. 2. telefon 164
dostarcza wagonowo do siewu
ŁUBIN NIEBIESKI i ŻÓŁTY.

Tow. Akc. Metzeler i S-ka
Skład fabryczny: N. ZONDOWICZ I S-ka
Wilno, Gdańska, 6. Tel. 421.
Adres telegr.: „GUMA“ Wilno.

POLECA:
Opony samochodowe, powozowe i rowerowe;
Chirurgiczne wyroby gumowe: szpryki, smoczki, rurki, płótno gumowe i t. p.
Techniczne wyroby gumowe: węże, płyty gumowe, klapy gumowe, Metzelerit i t. p.
Płyty azbestowe, pakunki (szczeliwa) azbestowe, bawelniane, łojowe, konopne, grafitowane i t. p.
Dostawa dla Biur technicznych, Kolei i Fabryk.

Dom Handlowo-Przemysłowy
Bracia Sutkowski
Tel. 755 WILNO, ZAWALNA 2 Adr. telegr. „Brasut“
POLECA PO CENACH NAJTAŃSZYCH:
HERBATA w paczkach i luzem „Or. Pecoe“ i Cejlońska
KAWA surowa i palona własnej palarni
OLIWA francuska „Gala“ w blasz. i beczkach
KONS-RW rybne firmy Mix i Lück Gdańsk
Śledzie holenderskie, Cykorja „Gleba“, pieprz, cynamon, esencja oct., musztarda, rodzyнки, sliwki, żelatyna, kompoty, groszek zielony. Mydlik Pulsa i t. d.
Wódki i likiery firm Poznańskich i Lwowskich
Sprzedaż hurtowa.

Za ceny gotówkowe sprzedajemy na raty:
Koce pluszowe, kapy, ręczniki, prześcieradła, obrusy, gardiny, różne płótna na koszule, nawlecзки, Zefiry oraz szewioty, gabardyny, bostony, markizety i batysty. Materjały na letnie męskie i damskie kostjmy.
SKLEP SUKIENNO-BŁAWATNY
UL. WIELKA Nr. 49.
naprzeciw kość. Sw. Kazimierza, obok hotelu „Italia“
„KONKURENCJA“
NIE REKLAMA—LECZ FAKT.
Prosimy szanowną publiczność przekonać się.

J. BUKOWSKI i S. DAGIS
dawn. Edw. Fechtel.
Wilno, ul. Wielka 8, telef. 441
Na nadechodzące święta poleca pierwszorzędnej jakości: makę, rodzyнки, migdały, orzechy i inne towary kolonialne.
Wina, wódki, likiery, konjaki, rummy i inne trunki krajowych i zagranicznych firm.
Dostawa obstalunków w każdej ilości w miesiące bezpłatnie.
CENY UMIARKOWANE.

Akuszerka M leczarz, hodowca, praktyk rolny z doświadczeniami, poszukuje posady na ordynarji. Wilno, ul. Gimnazjalna 8—5 Mucikowicz. 2

Dr. L. Ginsberg Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka 3 róg Wileńskiej. Tel. 352 od 9—1 i 4—7.

Mamka poszukuje posady. Zwierzyniec, Krzywa 6 m. 1.

Meble używane do sżrzedania, bufet, parawan, komoda i garnitur salonowy szary. Ul. 3-go Maja 3, m. 14.

Sprzedam sklep i piekarnię z całym urządzeniem okazjynie tanio z powodu wyjazdu, dowiedzieć się: hotel Krakowski, ul. Wielka 70, Nr. pokoju 11, od 2—4 po południu.

W Trokach do wydzierżawienia za odpowiedni remont dom mieszkalny z ubikacjami na brzegu jeziora w malowniczej miejscowości, zdalny również na lotnisko, Zwierzyniec, ul. Stara 13, m. Nr. 4.

Dom niepodlegający ochronie lok. murowany, piętrowy, wymagający remontu z wolnymi mieszkaniami, okazjynie tanio do sżrzedania. Dowiedzieć się od 9—11 rano i od 3 do 6 pop. przy ul. Stulekiej Nr. 17, m. 1 (na Snipliskach w końcu Lwowskiej).

Byli rządowy leśniczy, posiadający 20 lat praktyki, poszukuje odpowiednią posadę w lasach prywatnych. Adres: Derewno, ziemi Wileńskiej, powiatu Welożyńskiego, K. P.

Kupię ziemię z domem w okolicy Wilna. Wiadomość: Wilno, ul. Mostowa 5, m. 6, Zachowiczowa, od 3—7 pop. Pożądane bez pośrednictwa.

Wdowa inteligentna z ukończoną szkołą gospodarczą sżmie się samodzielnie gospodarstwem w majątku. Kopanica 12b, m. 3, „dla wdowy“.

Zgubiono legitymację tymczasową, wyd. przez Lidzkie Starostwo, w 1922 r. na imię Wiera Żychówna, zam. w Lidzle, Stobódka 95, nleważnia się.

Sprzedaje się duża szkolna **szafa** wtryna na wystawę do, kapeluszy lub kwiatów. Po informacje zgłaszać się do Banku Związku Ziemian, Mickiewicza 5, od 9—3 g. po poł.

SPRZEDAJE SIĘ WÓZ na rysorach Zarzeczna 5.

KUCHARKA-OCHMISTRZYNI (na wyjazd) potrzebna. Wymagane poważane rekomendacje, hotel „Bristol“ Nr. 23, od 2—4 pop.

Pułkownik poszukuje pokoju w okolicy Zielonego mostu po jednej i po drugiej stronie rzeki. Hotel Georges 45.

Chcę kupić wózek dziecienny w dobrym stanie. Oferty listowne: St. Ignalino, za wiadowca stacji.

Przemysławka woda kolońska dla znawców
Halka
Chypre wykwitne trwałe perfumy
Róża Polska
Pudry Miaflor i Maryla higieniczne — niedostrzegalne. Przestrzaga się przed małowartościowymi falsyfikatami
Henryk Żak w Poznaniu
Fabryka Perfum i Kosmetyków.

SKLEP **„EXPRESS“** WILNO, PORTOWA 7
OBUIWA
Nadszedł transport zagranicznych **„SANDAŁÓW“** MĘSKICH, DAMSKICH i DZIECINNYCH. GWARANTOWANA TRWAŁOŚĆ.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26 marca 1924 roku pod Nr. 452 wciągnięto dodatkowy wpis następujący:
„E. Bibersztejn Kazimirski, przedstawielistwo firm Lasy-Komis“. Firma została zlikwidowana.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24 marca 1924 roku pod Nr. 1027 wciągnięto:
R. H. A. 1—1027. Firma: „Josel Aronowicz“. Siedziba w Landwarowie pow. Wileńsko-Trockiego z. Wileńskiej. Przedmiot — piekarnia i sklep spożywczy. Firma istnieje od 1923 r. Właściciel Josiel Aronowicz zam. tamże.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24-go marca 1924 r. pod Nr. 1026 wciągnięto:
R. H. A. 1—1026. Firma: „Uniwers“ Abram Goldberg, Siedziba w Wilnie ul. Wielka 70. Przedmiot — księgarnia i materjały piśmienne. Firma istnieje od 1920 r. Właściciel Abram Goldberg zam. przy ul. Bakszta 8.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 22-go marca 1924 r. pod Nr. 1006 wciągnięto:
R. H. A. 1—1006. Firma: „Tania Kaczergińska“. Siedziba w Wilnie ulica Zamkowa 26. Przedmiot — sklep kapeluszy damskich. Firma istnieje od 1918 r. Właścicielka Tania Kaczergińska zam. przy ul. Tombakowej 8.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 22-go marca 1924 r. pod Nr. 1007 wciągnięto:
R. H. A. 1—1007. Firma: „Jakób Kowarski“. Siedziba w Wilnie ul. W. Stefańska 2. Przedmiot — sklep kolonialny. Firma istnieje od 1/1 1923 roku. Właściciel Jakób Kowarski zam. przy ul. Teatralnej 9.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 22 marca 1924 roku pod Nr. 1008 wciągnięto:
R. H. A. 1—1008. Firma: „Kiewlicz Antoni“. Siedziba w Wilnie ul. Wielka 98. Przedmiot — sklep piśmienno-dewocyjny i podręczniki szkolne. Firma istnieje od 1922 r. Właściciel Kiewlicz Antoni zam. przy ul. Bazylijańskiej 3.

Kobieta-Lekarz
Dr. med. Z. SZWARC-ZELDOWICZ
Choroby kobiece, weneryczne i moczopł. Przyjście od 9—10 i 12—6.
ul. Ad. Mickiewicza 24

D-r. POPILSKI
Choroby skórne i wener. W. Pohulanka 2, róg Zawalnej 10—1 i 5—7.

D-r medycyny
B. SZYRWINDT
Choroby: skórne, weneryczne, syfilis.

Wielka 19 10—1 i 4—7.
Z powodu wyjazdu zagranicę sprzedam natychmiast 2 domy murowane z aktem kupna i gwarancją 34 letnią. Domy są 2-piętrowe o 18 mieszkańach, 3-ch stajniach i składzie. Miejscowość nadająca się pod restaurację, sklep win lub inny. Oferty składać: ul. Archaniejska 44, m. 5.

Leśniczy specjalista kultury i szkółek, z poważnymi referencjami, poszukuje posady od zaraz. Może zarządzać tartakiem Ziemia Wileńska. Kobylnik Świąciański Leśnictwo

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 22-go marca 1924 r. pod Nr. 1009 wciągnięto:
R. H. A. 1—1009. Firma: „Klauzner Chaim-Szepsel“. Siedziba w Wilnie ul. Szawelska 1. Przedmiot — sklep sukienno-bławatny Firma istnieje od 1914 roku. Właściciel Klauzner Chaim-Szepsel zam. przy ul. Mikołajewskiej 9.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 22 marca 1924 roku pod Nr. 1013 wciągnięto:
R. H. A. 1—1013. Firma: „Kuzensztal Abram“. Siedziba w Wilnie ul. Popławska 3. Przedmiot — gorzelnia i łaźnia. Łaźnia funkcjonuje od 1913 r., gorzelnia od 1921 roku. Właściciel Kuzensztal Abram zam. tamże.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24 marca 1924 roku pod Nr. 44 wciągnięto dodatkowy wpis następujący:
„Wschód“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie oddział w Wilnie“. Na mocy aktu sporządzonego w dniu 24 stycznia 1924 roku przed notariuszem Szymonem Landau w Warszawie spółka została zlikwidowana i wykreślona z rejestru. Jej aktywa i passywa zostały przyjęte przez spółkę Akcyjną Wydawniczo-Drukarską „Rom“.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26 marca 1924 roku pod Nr. 126 wciągnięto dodatkowy wpis następujący:
„Polska Fabryka Ekstraktów Garbarskich Spółka Akcyjna w Warszawie oddział w Wilnie“. Oddział w Wilnie z dniem 1-go marca 1924 r. został zlikwidowany.

Owsi oryginalne: Zwycięzca, Rychlik Sobieszyński, Teodozja, Dupawski Stieglera.
Odsiewy: Zwycięzca i Ligowo.
Żyto jare: Petkus Lochow I odsiew.
Pszonice jare oryginalne: Czerwona Stieglera i Ostka Hildebranda, oraz wszelkie inne nasiona koniczyn, traw, warzyw i roślin pastewnych
POLECA:
SPÓŁKA HANDLOWO-PRZEMYSŁOWA
„PLON“
w Wilnie, ul. Portowa 6-c.
Depesze: Plon—Wilno. Telefon 799.